

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан та
напрями удосконалення (на прикладі ПАТ «Одесагаз»)»

Виконавець:

студент обліково-економічного
факультету

Дивинська Анастасія Русланівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.Е.Н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Дивинська А.Р.,

«Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан та напрями удосконалення (на прикладі ПАТ «Одесагаз»)),

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси, що забезпечують ефективність системи обліку та контролю дебіторської заборгованості.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку дебіторської заборгованості.

Проаналізовано стан обліку та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві ПАТ «Одесагаз», проведено фінансовий аналіз стану дебіторської заборгованості на підприємстві, проведено економіко-математичне моделювання ефективності розрахунків з контрагентами, розглянуто проблемні питання обліку та контролю заборгованості підприємства.

Запропоновано рекомендації щодо удосконалення обліку і контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві

Ключові слова: дебіторська заборгованість, грошові розрахунки, покупці, внутрішній контроль, інвентаризація, резерв сумнівних боргів.

ANNOTATION

Dyvynska A.R.

«Accounting and Control of Accounts Receivable: Current State and Areas of Improvement (based on example of Odesagas PJSC)»

thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and taxation» under the program

«Accounting, audit and taxation of entrepreneurial activity»,

Odesa National Economic University

Odesa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study processes to ensure the effectiveness of the system of accounting and control of receivables.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of accounting for receivables of the enterprise.

The state of accounting and control of accounts receivable at PJSC «Odesagas» was analyzed, financial analysis of receivables at the enterprise was carried out, economical and mathematical modeling of the efficiency of settlements with counterparties was carried out, problematic issues of accounting and control of enterprise debts were considered.

Recommendations on improvement of accounting and control of receivables at the enterprise under investigation are offered

Keywords: accounts receivable, cash settlements, customers, internal control, inventory, provision for doubtful debts.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	6
1.1. Визначення, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості.	6
1.2. Особливості обліку та порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості підприємства	17
1.3. Порівняння дебіторської заборгованості за міжнародними та національними стандартами	25
1.4. Сучасні проблеми обліку дебіторської заборгованості в системі управління підприємством.....	28
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПАТ «ОДЕСАГАЗ».....	32
2.1. Загальна економічна характеристика ПАТ «Одесагаз».....	32
2.2. Особливості організації первинного, синтетичного та аналітичного обліку дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві	39
2.3. Організація інвентаризації дебіторської заборгованості на підприємстві.....	52
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	56
3.1. Методичні та практичні аспекти контролю дебіторської заборгованості на ПАТ «Одесагаз».....	56
3.2. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством ПАТ «Одесагаз».....	62
3.3. Напрями удосконалення обліку та контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.....	75
3.4. Економіко-математичне моделювання ефективності розрахунків з контрагентами.....	78
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

У процесі своєї фінансового-господарської діяльності підприємство вступає в певні економічні взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання, у результаті чого відбуваються господарські операції, які, з погляду фінансової стабільності підприємства, є дебіторською заборгованістю.

Актуальність теми полягає в тому, що дебіторська заборгованість як показник, є не лише індикатором, що визначає рівень заборгованості, а і економічним явищем, що впливає на діяльність підприємства в цілому. У сучасних умовах господарювання виникає цілий ряд облікових проблем. Зокрема, це теоретичні і методичні аспекти класифікації та відображення заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку, невизначеність обліку простроченої і безнадійної дебіторської заборгованості та її рефінансування, аналіз заборгованості та автоматизація бухгалтерського обліку взаєморозрахунків. Своєчасне повернення дебіторської заборгованості в найкоротші терміни та недопущення в подальшому її збільшення – дійсна можливість подолати або зменшити дефіцит оборотних коштів підприємства, тому виникає необхідність шукати способи ефективного управління дебіторською заборгованістю.

На сьогоднішній день обліку та контролю дебіторської заборгованості присвячено досить багато праць вітчизняних і зарубіжних учених та науковців, зокрема таких, як: Бутинець Ф.Ф., Білик М.Д., Коблянська О.В., Голов С.Ф., Костюченко В.М., Матицина Н.М., та інші. Автори досліджували проблемні аспекти управління дебіторською заборгованістю, займалися пошуком шляхів вдосконалення обліку та контролю дебіторської заборгованості. Але сучасні вимоги у сфері економічних відносин свідчать про необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

Дебіторська заборгованість істотно погіршує фінансовий стан підприємства, та є іммобілізацією грошових коштів, оскільки прострочена

дебіторська заборгованість, за якою минув термін позовної давності, підлягає віднесенню на збитки підприємства. У зв'язку з цим для більшості підприємств усе більшої актуальності набуває проблематика організації ефективної системи обліку та надійної системи контролю дебіторської заборгованості, що і обумовило тему дипломної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та контролю дебіторської заборгованості, розробка шляхів удосконалення та отримання практичних навиків і застосування їх на базі конкретного підприємства.

Поставлена мета обумовила наступні **завдання** дипломної роботи:

- розкрити сутність поняття, оцінку та класифікацію дебіторської заборгованості;
- дослідити порядок відображення в обліку дебіторської заборгованості;
- проаналізувати проблемні питання обліку дебіторської заборгованості;
- вивчити організаційно-правову характеристику ПАТ «Одесагаз»;
- ознайомитися з організацією бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості на ПАТ «Одесагаз»;
- провести фінансовий аналіз стану дебіторської заборгованості на підприємстві ПАТ «Одесагаз»;
- розкрити методичні та практичні аспекти контролю дебіторської заборгованості;
- провести економіко-математичне моделювання ефективності розрахунків з контрагентами;
- розробити рекомендації щодо удосконалення обліку і контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження дипломної роботи виступають процеси, що забезпечують ефективність системи обліку та контролю дебіторської заборгованості.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості на ПАТ «Одесагаз».

Методи дослідження. При написанні дипломної роботи були застосовані наступні методи: системний підхід – для визначення сутності і змісту соціально-економічних категорій дебіторської заборгованості, метод економічного аналізу – виявлення тенденцій розвитку різних видів діяльності підприємства, аналіз впливу дебіторської заборгованості на підприємство, метод спостереження – дослідження процесу організації обліку виникнення, сплати та списання дебіторської заборгованості.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою виступають законодавчі та нормативно-правові акти національного та міжнародного рівня, що регламентують облік та контроль дебіторської заборгованості, монографії та наукові статті, підручники вітчизняних та закордонних авторів, матеріали наукових конференцій, ресурси мережі Інтернет, а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали, внутрішні нормативні документи, облікові реєстри аналітичного та синтетичного обліку та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження було взято участь у шостій міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції» (Одеса, 2018), було опубліковано тези на тему «Порівняння дебіторської заборгованості за міжнародними та національними стандартами» та «Сучасні напрями усунення кризи прибутковості на прикладі ПАТ «Одесагаз». Було прийнято участь у четвертій міжнародній студентській науково-практичній інтернет-конференції (Одеса, 2018) та опубліковано тези на тему «Проблемні питання обліку дебіторської заборгованості та шляхи її удосконалення» та «Сучасні напрями усунення кризи прибутковості на прикладі ПАТ «Одесагаз».

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Аналіз фінансового стану підприємства ПАТ «Одесагаз» показав, що товариство знаходиться у нестійкому фінансовому стані впродовж усього періоду, що було досліджено.

В товаристві функціонує відділ ревізійної комісії, підпорядкований безпосередньо начальнику ревізійної групи та здійснюючий внутрішній контроль діяльності підприємства у встановлені строки згідно положенню ревізійної комісії.

Головною метою управління дебіторською заборгованістю на підприємстві має бути розробка заходів та методів щодо скорочення дебіторської заборгованості. Потрібно використовувати різноманітні методи управління дебіторською заборгованістю.

На нашу думку, це насамперед:

- проведення своєчасного моніторингу заборгованості;
- своєчасне висування претензії боржникові;
- подача позову до суду;
- застосування фінансових санкцій, таких як штрафи, пені;
- призупинення поставчань.

Своєчасне проведення аналізу дебіторської заборгованості, та аналізу стану резерву під знецінення (резерву сумнівних боргів) підприємства дасть можливість зменшити розмір заборгованості.

Отже, на нашу думку, створення ефективної моделі обліку та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві дозволить уникнути ризиків неплатоспроможності і зниження показників ліквідності. Також дозволить своєчасно отримувати об'єктивну інформацію для прийняття оптимальних управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Дебіторська заборгованість є невід'ємною частиною господарської діяльності підприємства. Для того, щоб правильно управляти дебіторською заборгованістю, підприємство повинно володіти найбільш повною інформацією про своїх дебіторів, тому потрібно удосконалювати облік, аналіз та контроль розрахунків підприємства з покупцями і замовниками.

При написанні дипломної роботи розглядався сучасний стан обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз».

Публічне акціонерне товариство «Одесагаз» – підприємство, що активно впроваджує передові технології в систему газопостачання Одеського регіону. Основними напрямками діяльності підприємства на сьогоднішній день згідно Статуту є розподілення газоподібного палива по трубопроводах.

ПАТ «Одесагаз» здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, а також веде статистичну звітність та подає її у встановленому порядку та обсязі до органів державної статистики.

Згідно з Положенням про облікову політику на підприємстві ПАТ «Одесагаз» складання фінансової звітності відповідає Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ).

Аналітичний облік дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» ведеться за кожним покупцем і замовником, за кожним пред'явленим до сплати рахунком. Регістром аналітичного обліку дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» є реєстр дебіторів, де відображається назви дебіторів, дата і документ, що засвідчує виникнення заборгованості, сума, дата і документ, що засвідчують погашення дебіторської заборгованості.

У ПАТ «Одесагаз» інвентаризація дебіторської заборгованості проводиться відповідно до вимог Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, перед складанням річної фінансової звітності підприємства.

Облік дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» здійснюється на підставі первинних документів. Основними документами з виникнення та

погашення поточної дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» з покупцями і замовниками є договір, накладна, рахунок-фактура, акт виконаних робіт (послуг), податкові накладні, товарно-транспортні накладні, виписки банку.

Для ефективного функціонування ПАТ «Одесагаз» важливо здійснювати постійний контроль розрахунків з дебіторами. Необхідно удосконалювати систему обліку та контролю дебіторською заборгованості, переглянути резерв сумнівних боргів, якщо заборгованість не віднесена до безнадійної, здійснювати систематичне проведення інвентаризації розрахунків з покупцями і замовниками.

Одним із напрямків удосконалення обліку дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» є щорічний перегляд резерву сумнівних боргів, який створюється для покриття поточної заборгованості покупців і замовників, для випадків непогашення боргу.

З метою контролю та підтвердження сум заборгованості ПАТ «Одесагаз» інвентаризація розрахунків проводиться не рідше одного разу на рік перед складанням річної фінансової звітності, однак для своєчасного виявлення сумнівної заборгованості та вжиття заходів щодо її стягнення, доцільним є проведення інвентаризації дебіторської заборгованості в ПАТ «Одесагаз» щоквартально.

На підприємстві автоматизоване ведення бухгалтерського обліку, за допомогою програми «1С: Управління виробничим підприємством».

Фінансовий аналіз досліджуваного підприємства ПАТ «Одесагаз» за аналізований період 2015-2017рр. показав зменшення повної собівартості реалізації послуг ПАТ «Одесагаз» в 2017 році в порівнянні з 2015 роком на 618700 тис. грн.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості в 2017 році складає 2,79 рази, 2015 – 6,64 рази, зменшення коефіцієнта обумовлено зменшенням чистого доходу від реалізації послуг на 712779 тис. грн та збільшенням дебіторської заборгованості на 29243 тис. грн.

Тривалість обороту дебіторської заборгованості у 2017 році на 75 днів перевищує оборотність у 2015 році, що свідчить про те, що з ПАТ «Одесагаз» несвоєчасно розраховуються покупці та замовники.

Загальне співвідношення сум кредиторської і дебіторської заборгованості за звітний період збільшилось, що є на користь ПАТ «Одесагаз».

Дебіторська заборгованість ПАТ «Одесагаз» у 2015 році складає 173271 тис. грн, на кінець 2017 року дебіторська заборгованість покупців і замовників збільшилась на 29243 тис. грн і становить 202514 тис. грн, але питома вага в структурі дебіторської заборгованості майже не змінилася.

В товаристві функціонує відділ ревізійної комісії, який підпорядковується безпосередньо начальнику ревізійної групи та здійснює внутрішній контроль діяльності підприємства у встановлені строки згідно положенню ревізійної комісії. Ревізійна комісія при здійсненні внутрішнього контролю забезпечує постійне спостереження за ефективністю діяльності підприємства, збереженням та ефективністю використання цінностей і коштів, контролює стан розрахунково-платіжної дисципліни та своєчасно виявляє відхилення від виконання договорів та кількість дебіторів;

За підсумками дослідження дебіторської заборгованості ПАТ «Одесагаз» можна рекомендувати своєчасно оформляти розрахункові документи, дотримуватися розрахунково-платіжної дисципліни, ретельно відстежувати повернення заборгованості, використовувати судові процедури для її повернення, передбачати в договорах з дебіторами підприємства зміну цін на послуги залежно від терміну оплати, прискорити платежі шляхом удосконалення розрахунків з дебіторами (шляхом попередньої оплати, застосування вексельної форми розрахунків), проводити аналіз фінансового стану сумнівних в платіжному відношенні покупців.

Запропоновані заходи дозволять ефективно здійснювати бухгалтерський облік дебіторської заборгованості, підвищити ефективність виробництва, і тим самим підтримувати конкурентоспроможність підприємства, та будуть сприяти нарощуванню його економічного потенціалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: Рута, 2007. – 726 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Організація бух.обліку: підручник [4-е вид. доповн. І переробл.] – Житомир: Рута, 2005. – 528 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: «Облік і аудит» [І Вид. 2-е, доп. і перероб.] / Ф.Ф Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2008 – 210 с.
4. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку./Пер.з англ. О.Мільн, О.Ткач – К.: Основи, 1999. – 943 с.
5. Войнаренко М.П. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики / М.П. Войнаренко.– К. : Наукова думка. – 2002. – 215 с.
6. Волчек Р.М., Коляда А.Л., Коверда А.В. Аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник – Одеса: ОНЕУ, 2016 – 105 с.
7. Гангал Л.С. Основні проблеми та шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – rusnauka.com>18_EN_2009/Economics/48184.doc.htm.
8. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.
9. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарський контроль: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 496 с.
10. Дериземлі Т.Г. Організація обліку і аудиту розрахунків з покупцями і замовниками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lecture.in.ua>.
11. Економічна енциклопедія: в 3 т. / під ред. Б. Д. Гаврилишина. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – 303 с.
12. Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємства в умовах фінансово-економічної кризи / Т.С. Єдинак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firearticles.com/economika->

pidpriemstv/54-problemi-upravlinnya-debitorskoyu-zaborgovanistyu-pidpriemstv-v-umovax-finansovo-ekonomichnoyi-krizi-yedinak-t-s.html.

13. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

14. Жувто О. М. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. / О. М. Жувто – К.: НУХТ, 2014. – 335 с.

15. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Смовженко Т.С. – К.:Т-во «Знання», 2002. – 566 с.

16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291(зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

17. Інструкція про службові відрядження в межах України і за кордоном, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98р. № 59 (зі змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>

18. Інструкція, щодо заповнення форми звітності №1(річна) «Звіт про зелене господарство» №401 від 24.12.2008р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN42739.html

19. Камінська Н.П. Механізм управління дебіторською заборгованістю Н.П. Камінська, Л.О. Гришина. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ev.nuos.edu.ua/en/>

20. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. Навчальний посібник – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.

21. Кірейцев Г.Г. Фінансова звітність підприємств та її аналіз / Г.Г. Кірейцев. – К: ЦУЛ, 2002. – 452 с.

22. Корінько М.Д. Внутрішньогосподарський контроль господарської діяльності підприємства. – К. : Вища школа, 2007. – 357 с.

23. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент / О.П. Крайник, З.В. Клепикова. – Львів: ДАКОР, 2001, – 120 с.

24. Кручак, Л.В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 2. – С. 93-98.

25. Кузик Н.М. Особливості інвентаризації розрахунків з дебіторами / Н.М. Кузик, О.В. Боярова, Л.С. Свида // Актуальні проблеми розвитку економіки в умовах глобалізації. – 2012. – С. 14-17.

26. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / О.Г. Лищенко, Г.М. Бескота // Держава і регіони. – 2009. – №1. – С. 114-117.

27. Лігоненко Л.О., Новікова Н.М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 275 с.

28. Матицина Н.О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю / Н.О. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С. 38-42.

29. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку № 356 від 29.01.2000р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.

30. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 01.01.2012р., зі змінами та доповненнями від 12.03.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010

31. Москалюк Г.О. Облік дебіторської заборгованості: навчальний посібник / Г.О. Москалюк // Фінансовий облік-1 / за ред. В.Ф. Максимова. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – Ч. 2. – С. 172-232.

32. МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

33. МСБО 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

34. МСБО 15 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

35. МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

36. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

37. Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Тези доповідей IV Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 366 с.

38. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

39. НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. за № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

40. НП(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. за № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

41. НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001р. № 559 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

42. НП(С)БО 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. за №290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

43. НП(С)БО 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. за №318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

44. Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 163 с.

45. Податковий кодекс України №2755 – IV: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

46. Присяжнюк С. В. Облік поточної дебіторської заборгованості за вітчизняною та міжнародною практикою / С. В. Присяжнюк, Т. В. Короленко. / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.rusnauka.com/36_PVMN_2012/Economics/7_123418.doc.htm.

47. Про аудиторську діяльність від 22 квітня 1993 №3125 Закон України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

48. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні № 996-XIV від 16.07.1999р. Закон України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>

49. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань затверджене наказом Мінфіну від 02.09.2014 р № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

50. Про затвердження типових форм первинного обліку» №352 від 29.12.1995р. Наказ Міністерства статистики України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61770.html>

51. Прокопенко Т.Ю. Правова база обліку та аналізу дебіторської заборгованості / Т.Ю. Прокопенко, Є.П. Гнатенко // Молоді вчені. – 2014. – № 10. – С. 8-14.

52. Різник І.В. Проблеми управління дебіторською заборгованістю / І.В. Різник // Управління розвитком. – 2013. – №1 (141)2. – С. 40-43.

53. Романів Є М. Контроль і ревізія: навч. посіб / Є.М. Романів, Р.Л. Хомяк, А.С. Мороз, М.В. Корягін. – Львів: Національний університет Львівська політехніка, 2002. – 320 с.

54. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вищої школи./ І.Б.Садовська, Т.В.Божидарнік, К.Є.Нагірська. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 688 с.

55. Серпенінова Ю.С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / Ю.С. Серпенінова, С.М. Гольцова, І.О. Макаренко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.

56. Слав`юк Р.А. Фінанси підприємств: підручник / Р.А. Слав`юк; Національний банк України, Університет банківської справи. – К.: УБС НБУ: Знання, 2010. – 550 с.

57. Соловей Н.В. Проблеми обліку дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / Соловей Н.В., Маліношевська К.І. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_25/malinoshevaska.pdf.]

58. Стоун Д. Бухгалтерський облік та фінансовий аналіз / Д. Стоун, пер. с англ. Ю.А. Огібін, Г.А. Огібін. – М. Сірін, 1998. – 320 с.

59. Сук Л.К. Фінансовий облік : навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – К. : Знання, 2012. – 647 с.

60. Сурніна К.С. Облік дебіторської заборгованості у відповідності з національними стандартами / К.С. Сурніна // Вісник ЖІТІ Економічні науки. – 2000. – № 11. – С.43-44.

61. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність. Підручник. 6-те видання. — К.: Алерта, 2013. - 982 с.

62. Тлучкевич Н.В. Економічний зміст дебіторської заборгованості / Н.В. Тлучкевич, А.І. Ковальчук // Облік, економіка, менеджмент: міжнародний збірник наукових праць. – Випуск 4. – 2014. – С. 418-419.

63. Товстоп'ят Ю. Річна інвентаризація: «дебіторка» і «кредиторка» / Ю. Товстоп'ят // Бухгалтер 911 – 2017. – №45. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/>.

64. Федорченко О.Є. Облік і аналіз розрахунків с дебіторами (на прикладі текстильних підприємств легкої промисловості) / О.Є. Федорченко – Дис. кан.

наук: 08.00.09 – 2009.с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.disslib.org/oblik-i-analiz-rozrakhunkiv-z-debitoramy.html>

65. Хомик П.М. Порівняльний аспект обліку заборгованості підприємства за П(С)БО ТА МСФЗ (IAS) / П.М. Хомик, М.А. Кулик. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2012_3/56.pdf.

66. Червінська О.С. Управління дебіторською заборгованістю на підприємстві / О.С. Червінська, О.І Демків / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

67. Чорнобривець М.М. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення / М.М. Чорнобривець. – Європейські перспективи. – 2013. – №10. – С.181-185.

68. Чорнобривець М.М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства / М.М. Чорнобривець // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.13. – С. 241-247.

69. Шара Є.Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є.Ю. Шара, І.Є. Соколовська / Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. – К.: ЦУЛ, 2016. – 336 с.

70. Шатохіна О. Особливості обліку дебіторської заборгованості, сумнівних боргів / О. Шатохіна // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2013. – № 25. – С. 12-19.

71. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2015. – 572 с.

ДОДАТКИ